

Vyhlásenie

Odborového zväzu pracovníkov Slovenskej akadémie vied

Veda, výskum a vzdelávanie patria z hľadiska dlhodobých cieľov k najdôležitejším strategickým investíciám každej modernej spoločnosti. Slovenská akadémia vied je rozhodujúcou inštitúciou, zabezpečujúcou neuniverzitný vedecký výskum v Slovenskej republike. Slovenská akadémia vied vo výraznej miere prispieva k vzdelanostnej úrovni obyvateľstva. Jej podiel je rovnako nezastupiteľný vo výučbe študentov, najmä 3. stupňa vysokoškolského vzdelávania – doktorandov, najmä v príprave expertov mnohých kľúčových a vysokošpecializovaných odborov, ktoré na univerzitách nemajú zastúpenie.

Ekonomický status pracovníka vedy a výskumu SAV je v porovnaní s ostatnými, rovnako vzdelanými pracovníkmi výrazne nižší. Investície do ľudského potenciálu v oblasti vedy a výskumu sú zásadne neuspokojivé. Takisto investície do vedy, výskumu a vzdelávania sú v Slovenskej republike hlboko pod úrovňou bežného štandardu krajín vyspelej Európy, kam by sa Slovenská republika chcela zaradiť. Je preto dôležité, aby sa v období ekonomického rastu národného hospodárstva Slovenskej republiky investovalo aj do rozvoja vedy, výskumu a vzdelávania a nielen do sanácie sociálnych dôsledkov stagnácie. Bez akýchkoľvek pochybností ide o zlepšenie konkurencieschopnosti s rozvinutými krajinami v oblasti vedy a výskumu, čo je aj základným predpokladom konkurencieschopnosti vo výrobe produktov s vysokou pridanou hodnotou. K úspešnému priblíženiu sa na úroveň vyspelých krajín EÚ sú potrebné neustále spoločenské inovácie vychádzajúce z prípravy a realizácie vládnych reformných programov. Ich podkladom musí byť kvalitný výskum.

Odborový zväz pracovníkov SAV apeluje na politické strany, aby pri tvorbe programového vyhlásenia vlády, pri každoročnom schvaľovaní štátneho rozpočtu a pri budúcom legislatívnom procese presadili nasledujúce požiadavky v oblasti vedy a výskumu:

1. Zaradiť vedu a výskum medzi priority ekonomického a sociálneho rozvoja, ako to je vo vyspelých štátoch.
2. Pre modernú, dynamickú a úspešnú SAV zabezpečiť stabilné a predvídateľné financovanie umožňujúce zlepšiť jej postavenie v Európskom výskumnom priestore, najmä zvýšiť dotácie na súťažné výzvy do štátnych grantových agentúr.
3. Zabezpečiť finančné krytie skvalitnenia vedy a výskumu úmerne s rastom ekonomiky tak, aby podiel z HDP na vede a výskume bol do konca nastávajúceho volebného obdobia porovnateľný s vyspelými štátmi EÚ v celkovej výške blízkej 1,5 % HDP. Toto zabezpečiť súčasne s rozvinutím systému, ktorý by reflektoval medzinárodnú úroveň kvality vedy a výskumu u jednotlivých výskumných inštitúcií v SR.
4. Zabezpečiť medziročný nárast rozpočtu SAV z verejných zdrojov tak, aby pokrýval nárast ceny vstupov (vysokokvalifikovanej práce v európskom priestore a materiálov pre vedu a výskum), aby sa zastavil medziročný pokles ohodnotenia práce vedecko-výskumných pracovníkov a bola zabezpečená úroveň kvality vedecko-výskumnej činnosti na ústavoch SAV.

5. Keďže vysoké školy požadujú každoročne zvyšovať platy tak, aby plat začínajúceho vysokoškolského učiteľa (odborného asistenta) dosiahol najmenej úroveň 1,7 násobku priemerného platu v národnom hospodárstve, pričom tarifný plat bude predstavovať 1,6 násobok priemerného platu v národnom hospodárstve, je namieste požiadavka proporcionálne zvýšiť tarifné platy aj vedecko-výskumným pracovníkom SAV. Teda požadované zvýšenie plátov realizovať prostredníctvom zvýšenia tarifných plátov oproti prílohe č. 3 k nariadeniu vlády "Osobitná stupnica plátových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov".
6. Dosiahnuť primerané ohodnotenie zamestnancov vo vede a výskume tak, aby sa tarifný plat v prvej plátovej triede a prvom plátovom stupni začínal každoročne aktualizovanou úrovňou minimálnej mzdy vo všetkých troch prílohách k nariadeniu vlády.
7. Zaradiť vedecko-administratívnych a vedecko-technických zamestnancov so stredoškolským alebo vysokoškolským vzdelaním vo vede a výskume medzi pracovníkov odmeňovaných podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády "Osobitná stupnica plátových taríf učiteľov vysokých škôl, výskumných a vývojových zamestnancov a zdravotníckych zamestnancov".
8. Zvýrazniť spoločenskú podporu doktorandského štúdia, takým finančným dotovaním ústavov, ktoré by absolventom doktorandského štúdia poskytlo po jeho úspešnom ukončení finančné ohodnotenie aspoň na úrovni priemerného platu v SR.
9. Vyriešiť nespravodlivý dosah povinností vracať vynaložené finančné prostriedky z fondov EÚ pri nepreukázaní zodpovednosti za porušenie právnych noriem zo strany SAV ako prijímateľa.
10. Zvýšiť započítateľnosť rokov praxe tak, aby bola v súlade s vekom odchodu do dôchodku.

V Bratislave dňa 26. februára 2016

Daniela Illéšová, predsedníčka OZ prac. SAV

Andrej Rusnák, podpredseda OZ prac. SAV

Pavel Ondek, predseda OZ prac. školstva a vedy na Slovensku